

SURSA: MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

1. Regimul fiscal al organizațiilor nonprofit

Din perspectiva impozitului pe profit, în ceea ce privește regimul fiscal al veniturilor și cheltuielilor realizate de organizațiile nonprofit, organizațiile sindicale și organizațiile patronale, acestea sunt scutite de plata impozitului pe profit pentru veniturile prevăzute la art.15 alin. (2), după cum urmează:

- a) cotizațiile și taxele de înscriere ale membrilor;
- b) contribuțiile bănești sau în natură ale membrilor și simpatizanților;
- c) taxele de înregistrare stabilite potrivit legislației în vigoare;
- d) veniturile obținute din vize, taxe și penalități sportive sau din participarea la competiții și demonstrații sportive;
- e) donațiile și banii sau bunurile primite prin sponsorizare;
- f) dividendele și dobânzile obținute din plasarea disponibilităților rezultate din venituri scutite;
- g) veniturile pentru care se datorează impozit pe spectacole;
- h) resursele obținute din fonduri publice sau din finanțări nerambursabile;
- i) veniturile realizate din acțiuni ocazionale precum: evenimente de strângere de fonduri cu taxă de participare, serbări, tombole, conferințe, utilizate în scop social sau profesional, potrivit statutului acestora;
- j) veniturile excepționale rezultate din cedarea activelor corporale aflate în proprietatea organizațiilor nonprofit, altele decât cele care sunt sau au fost folosite într-o activitate economică;
- k) veniturile obținute din reclamă și publicitate, realizate de organizațiile nonprofit de utilitate publică, potrivit legilor de organizare și funcționare, din domeniul culturii, cercetării științifice, învățământului, sportului, sănătății, precum și de camerele de comerț și industrie, organizațiile sindicale și organizațiile patronale;
- l) sumele primite ca urmare a nerespectării condițiilor cu care s-a făcut donația/sponsorizarea, potrivit legii, sub rezerva ca sumele respective să fie utilizate de către organizațiile nonprofit, în anul curent sau în anii următori, pentru realizarea scopului și obiectivelor acestora, potrivit actului constitutiv sau statutului, după caz;
- m) veniturile realizate din despăgubiri de la societățile de asigurare pentru pagubele produse la activele corporale proprii, altele decât cele care sunt utilizate în activitatea economică;

n) sumele primite din impozitul pe venit datorat de persoanele fizice, potrivit prevederilor titlului III.

De asemenea, conform art. 15 alin. (3), contribuabili mai sus menționați sunt scutiți de la plata impozitului pe profit și pentru veniturile din activități economice realizate până la nivelul echivalentului în lei a 15.000 euro, într-un an fiscal, dar nu mai mult de 10% din veniturile totale scutite de la plata impozitului pe profit, prevăzută la alin. (2).

Totodată, organizațiile nonprofit, organizațiile sindicale și organizațiile patronale datorează impozit pe profit pentru partea din profitul impozabil ce corespunde veniturilor, altele decât cele prevăzute la alin. (2) sau alin. (3), impozit calculat prin aplicarea cotei prevăzute la art. 17 alin. (1) sau art. 18, după caz.

2. Impunerea veniturilor din activități independente realizate de persoanele fizice

I. Formele de desfășurare a activităților independente

A. Persoanele fizice pot desfășura **activități economice**, după cum urmează:

1. individual, ca persoane fizice autorizate;
2. ca întreprinzători titulari ai unei întreprinderi individuale;
3. ca membri ai unei întreprinderi familiale.

1. Persoana fizică autorizată (PFA) nu poate angaja cu contract de muncă terțe persoane pentru desfășurarea activității pentru care a fost autorizată.

2. Întreprinzătorul persoană fizică titular al unei întreprinderi individuale poate angaja terțe persoane cu contract individual de muncă.

3. Întreprinderea familială este constituită din 2 sau mai mulți membri ai unei familii. Membrii unei întreprinderi familiale pot fi simultan PFA sau titulari ai unor întreprinderi individuale. Întreprinderea familială nu poate angaja terțe persoane cu contract de muncă.

B. În cazul persoanelor fizice care exercită **profesii liberale** (exercitarea profesiilor medicale, de avocat, notar, auditor

financiar, consultant fiscal, expert contabil, contabil autorizat, etc.) sau care **realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală**, desfășurarea activității este reglementată prin legi speciale.

II. Impunerea veniturilor din activități independente

1. Definirea

Veniturile din activități independente cuprind:

- veniturile comerciale,
- veniturile din profesii libere;
- veniturile din drepturi de proprietate intelectuală.

Sunt considerate **venituri comerciale** veniturile din fapte de comerț ale contribuabililor, din prestări de servicii, precum și din practicarea unei meserii.

Constituie **venituri din profesii libere** veniturile obținute din exercitarea profesiilor medicale, de avocat, notar, auditor financiar, consultant fiscal, expert contabil, contabil autorizat sau a altor profesii reglementate, desfășurate în mod independent, în condițiile legii.

Veniturile din **valorificarea sub orice formă a drepturilor de proprietate intelectuală** provin din brevete de invenție, desene și modele, mostre, mărci de fabrică și de comerț, procedee tehnice, know-how, din drepturi de autor și drepturi conexe dreptului de autor și altele asemenea.

2. Stabilirea venitului net anual

Venitul net anual din activități independente realizat de persoanele fizice

se determină prin utilizarea unuia din următoarele sisteme:

- pe baza contabilității în partidă simplă (în sistem real);
- pe baza normelor de venit;
- pe bază de cotă forfetară de cheltuieli.

3. Modalitatea de impunere

3.1. Impunerea veniturilor determinate în sistem real :

Efectuarea de plăți anticipate în cursul anului și definitivarea impozitului la sfârșitul anului. Plățile anticipate se efectuează astfel:

- *trimestrial*, stabilite pe baza venitului realizat în anul precedent sau pe baza declarațiilor de venit estimat. Plata anticipată se stabilește prin aplicarea cotei de impozit de 16% asupra venitului net din declarația privind venitul realizat pentru anul fiscal precedent sau asupra venitului estimat pentru anul curent;
- prin *reținere la sursă* a impozitului pentru anumite tipuri de venituri din activități independente (ex: venituri din drepturi de proprietate intelectuală, venituri din activități desfășurate în baza contractelor de agent, comision sau mandat comercial, venituri din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit **Codului civil**, venituri din activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară, etc;). Plătitorii de venituri au obligația să rețină cota de impozit de 10% din veniturile plătite, reprezentând plăți anticipate în contul impozitului anual.

La sfârșitul anului se determină impozitul anual pe baza declarației privind venitul realizat de către organul fiscal prin aplicarea cotei de impozit de 16% asupra venitului net anual impozabil.

3.2. Impunerea veniturilor determinate pe baza normelor de venit se efectuează prin aplicarea cotei de impozit de 16% asupra venitului net anual stabilit pe baza normei de venit. Ministerul Finanțelor Publice elaborează normele care conțin nomenclatorul activităților pentru care venitul net se stabilește pe bază de norme de venit și precizează regulile care se utilizează pentru stabilirea acestor norme de venit.

Stabilirea plăților anticipate se face pe baza normelor de venit, aprobate pentru anul de impunere corespunzător activității desfășurate. Direcțiile generale ale finanțelor publice teritoriale au obligația de a stabili și publica anual normele de venit înainte de data de 1 ianuarie a anului în care urmează a se aplica normele respective.

3.3. Impunerea venitului net anual determinat pe baza cotei forfetare de cheltuieli :

- pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală (40%) ;
- pentru veniturile provenind din crearea unor lucrări de artă monumentală (50%).

Plătitorii de astfel de venituri au obligația să rețină cota de impozit de 10% din veniturile plătite, reprezentând plăți anticipate în contul impozitului anual.

La sfârșitul anului se determină impozitul anual pe baza declarației privind venitul realizat de către organul fiscal prin aplicarea cotei de impozit de 16% asupra venitului net anual impozabil.

3.4. Opțiunea de a stabili venitul net anual, utilizându-se datele din contabilitatea în partidă simplă

Contribuabilii care obțin venituri din activități independente, impuși pe bază de norme de venit, precum și cei care obțin venituri din drepturi de proprietate intelectuală au dreptul să opteze pentru determinarea venitului net în sistem real.

Impozitul minim prevăzut de *capitolul V – Măsuri în domeniul politicii fiscale din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009*, care stabilește modificarea *Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare*, se aplică **contribuabililor persoane juridice** române și persoane juridice străine care desfășoară activitatea prin intermediul unui sediu permanent în România, **cu excepția:**

- contribuabililor înființați în cursul anului, pentru anul în care se înregistrează la Oficiul Registrului Comerțului;
- societăților în inactivitate temporară înscrisă în Registrului Comerțului, conform prevederilor art. 237 din *Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, cu modificările și completările ulterioare*;
- societăților care la data de 1 mai 2009 se aflau în inactivitate temporară și aceasta încetează în cursul anului 2009, pentru perioada aferentă de la încetarea inactivității până la data de 31 decembrie 2009;
- contribuabililor prevăzuți la art. 15, art. 18 alin. (1) și 38 din Codul fiscal.

De asemenea, **impozitul minim** nu vizează **contribuabilii persoane fizice** prevăzuți la Titlul III - impozitul pe venit, al *Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare*, a căror activitate independentă se desfășoară individual, ca **persoane fizice autorizate**, ca întreprinzători titulari ai unei **întreprinderi individuale** sau ca **întreprindere familială**.